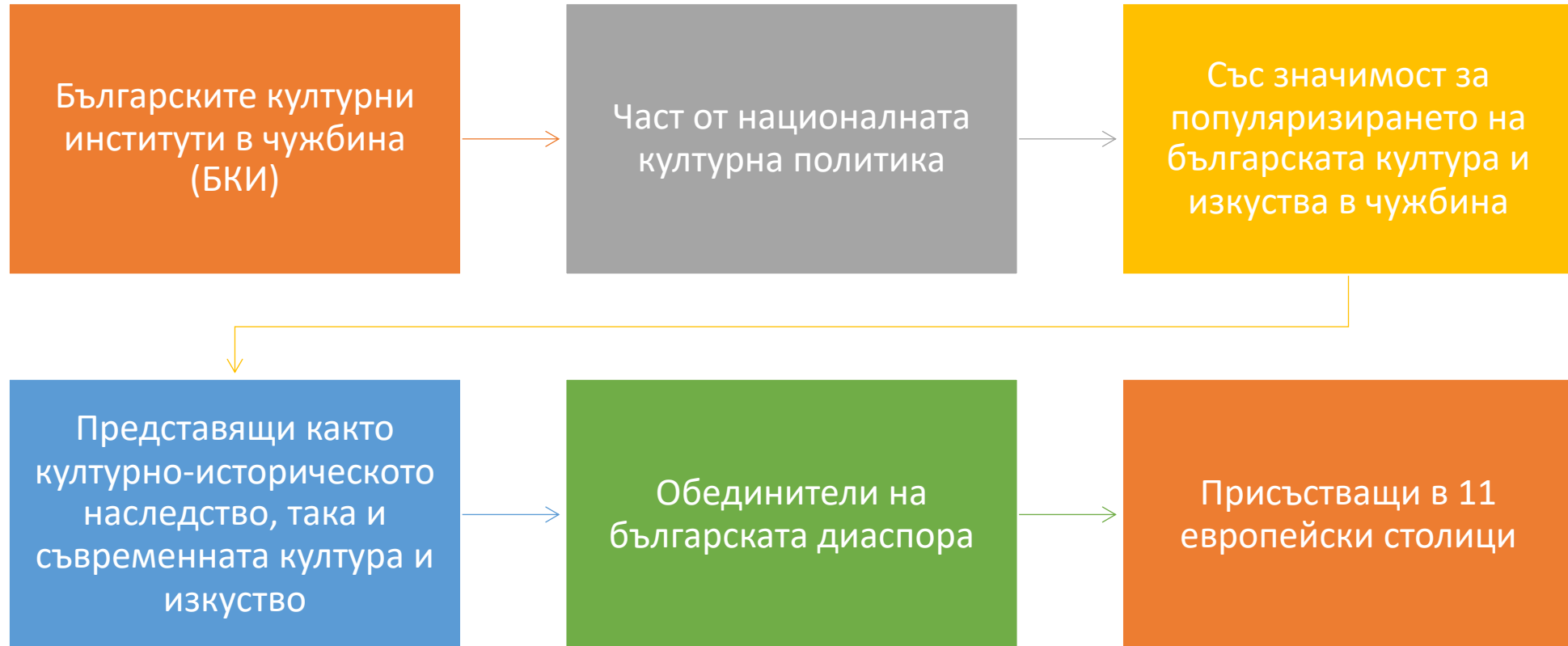

**БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ
ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА –
ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ
НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН
СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ**

Доц. д-р Венцислав Велев
УниБИТ, София

БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ

БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ

1936 г.

- Първият български културен и информационен център е открит още през 30-те години на ХХ в. На 1 октомври 1936 г., в Будапеща, Унгария, в рамките на лектората по български език към Будапещенския университет „Петер Пазман“ е разкрит българистичен център. Този център възниква в резултат и на унгарската образователна политика насочена към интегриране на отделните националности. Към него проявяват интерес както унгарските студенти, така и голяма част от българите живеещи в Унгария. Бързо той се превръща в основно място за популяризиране на българската култура и език в Унгария.

БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ

1948 - 2011 година

- 1948 г. - в Прага, Чехия, е отворен културно-информационният център на България. Той поема функциите както на българско културно представителство, така и на такова, което рекламира възможностите на българския туризъм.
- 1952 г. – във Варшава, Полша, е открит културен център под формата на българско културно представителство, популяризиращо културата и туризма.
- 1971 г. – в Братислава, Словакия, е разкрит български културен център представящ достиженията на културата в България.
- 1965 г. – в Берлин, Германия, е разкрит български културно-информационен център, който следва разкрития подобен от ГДР в София.
- 1975 г. – във Виена, Австрия, е разкрит център за изучаване миналото и културата на българите емигрирали във Виена през периода на възраждането. Базиран в дом „Витгенщайн“.
- 1986 г. – в Рим, Италия, е разкрит Българска академия за изкуство и култура в Рим, създаден на базата на дарен имот от Борис Христов.
- 1988 г. – в Москва, Русия, е разкрит български културно-информационен център.
- 1990 г. – в Париж, Франция, е разкрит български културно-информационен център.
- 2006 г. – в Скопие, Северна Македония, е разкрит културно-информационен център.
- 2011 г. – в Лондон, Великобритания, е разкрит български културно-информационен център.

БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ

Юридически статус на културните институти

- Двустранни спогодби между България и страната домакин на културния център. Изграждане на реципрочна основа.
- С Решение № 44 от 28.01.1994 г. на Министерския съвет, считано от 1.01.1994 г. на българските културни институти 4 в Чехия, Словакия, Унгария, Полша и Германия е определен статут на самостоятелни юридически лица на бюджетна издръжка към Министерство на културата. Такъв придобиват и останалите.
- На 1 юни 1999 г. е обнародван Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК), който дава дефиниция определяща същността на съществуващите културни институти извън страната. Законотворчески е определено, че те представляват държавни културни институти, които осъществяват дейности в чужбина и се ръководят методически и финансово от Министерството на културата. Същите се създават и осъществяват дейността си в съответствие с подписани двустранни международни спогодби. Определена е и тяхната основна цел, която е насочена към популяризиране на националните културни ценности в съответните страни и съдействие за разширяване участието на Република България в различните форми на международно сътрудничество.

БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ

ЦЕЛИ ПРИ СЪЗДАВАНЕТО:

- Необходимост от институция, която да осъществява популяризиране на българската култура и на нейните създатели в различните държави.

ПЪРВОНАЧАЛНИ ДЕЙНОСТИ:

- Уреждане на многобройни изложби и концерти.
- Съдействие за пътувания на български творци и участието им в международни форуми и фестивали.
- Представяне възможностите на българския туризъм, с акцент върху културния.
- Функция по подпомагане на някои от българските общности формирани в чужбина посредством организиране на срещи, курсове по български език, фолклор и др.
- Подпомагане дейността на изградената система от български училища в чужбина.
- Други.

БЪЛГАРСКИТЕ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ В ЧУЖБИНА – ИНСТРУМЕНТ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА ИЗВЪН СТРАНАТА, В КОНТЕКСТА И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ

Основните цели на БКИ:

- Утвърждаване на положителния образ на страната ни в чужбина и на обществените нагласи към България чрез постиженията на националните изкуства и култура и разширяване на нейното присъствие и влияние;
- Разширяване на възможностите за равноправно общуване с европейските народи за изграждане на общ хуманистичен мироглед и обединение около ценности, които подчертават българската уникалност и допринасят за формирането на европейска културна идентичност;
- Утвърждаване мястото на българската култура в световните културни процеси чрез популяризирането ѝ в чужбина и разширяване на предлаганата продуктова гама и услуги;
- Реализация на българските творци и културни продукти на международния културен пазар;
- Активно подпомагане развитието на творческите индустрии и конкурентноспособност на създадените творчески продукти;
- Осъществяване на информационна политика по пропагандиране на постиженията на българската култура и изкуства и България в цялост;
- Създаване на положителна среда за изграждане на трайни връзки и приятелски отношения между България и страната-домакин, в която е разположен центъра;
- Създаване на медийна и информационна среда в страната-домакина на БКИ, както и в България по отношение ролята и функциите на БКИ;
- Създаване условия за популяризиране възможностите на културно-историческото наследство, като основа за културен туризъм;
- Подпомагане усилията на българската държава за приобщаване на българската диаспора и създаване на усещане за национално единство.